

O kulturni dediščini: KLASIČNA SLOVENSKA ARHITEKTURA

Predmet	Zgodovina
Razred	Šesti razred
Število ur	2 zaporedni uri
Področje (učna celota)	Kulturna dediščina, ohranjanje kulturne dediščine
Tehnika	Interaktivna igra
Naloga (učna enota)	zemljevid z dediščino
Materiali	Fotografije klasične slovenske arhitekture z opisi, spletna igra GeoGuesser
Orodja, podlage	Interaktivna igra
Motiv	Kje je dediščina?
Obravnava kulturne dediščine	Klasična slovenska arhitektura
Didaktični pripomočki in učna sredstva	Fotografije klasične slovenske arhitekture z opisi. Interaktivna igra GeoGuesser: https://www.geoguessr.com/challenge/x1Pg0VYdwmiPy7HX - Pogovor - Razlaga - delo z računalnikom

Metode dela	- Frontalna - Delo s skupinah - Individualno delo
Oblike dela	- prepoznavanje prostora - značilnosti prostora glede na pokrajino - geografsko umeščanje glede na značilnosti pokrajine
Učni cilji	- računalniška učilnica - Priprava miz in materiala
Prilagoditev za izvedbo v učilnici	- Posredovanje učne priprave, dostop do fotografij in opisov, posredovanje povezave do spletne igre - Natisnjene fotografije in opisi
Prilagoditev za izvedbo na daljavo	- Tablice/Pametni telefoni za delo v manjših skupinah ali individualno delo
Prilagoditev za izvedbo v učilnici na prostem	- Izvedba v razredu (prva ura), izvedba v računalniški učilnici (druga ura). - Teoretična in praktična
Predlagana vrsta učne ure	Manj fotografij z opisi – učitelj izbere tiste, ki so lokacijsko bliže šoli učenca, je večja verjetnost da jih pozna ali si jih je/bo s šolo ogledal na kakšni od ekskurzij. Spletna igra poda naključnih pet stavb, če je prej ni imel na fotografiji lahko rešuje z ugibanjem in dobi informacije preko povratne informacije spletne igre (dejanska umeščenost na zemljevid, oddaljenost, osnovne informacije).
Prilagoditev: Učenci z učno pomočjo	Lahko direktno raziskujejo s pomočjo spletne igre. Poizkušajo po 3D pogledu v naravi ugotoviti, za katero klasično slovensko arhitekturo gre na podlagi izgleda, okolice, povezovanja z znanjem iz drugih predmetov in splošne razgledanosti. - prostor in pokrajine, prostorska predstava, dediščina (družba) - preglednice in podatki, prikazi (matematika) - ljudski prostor (slovenščina) - prostor (glasba)

Nadarjeni učenci	Učenci za domačo nalogo poiščejo fotografijo kulturne dediščine v svoji okolici ali kulturne dediščine v Sloveniji, ki so jo že obiskali.
Medpredmetna povezava	- obisk spomenika državnega pomena v okolici šole
Predlog predhodne dejavnosti – aktiviranja predznanja	Učenci so spodbujeni k raziskovanju (raziskujejo s pomočjo: https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/?showLayers=MK_RNSD_6953): poiščejo kulturno dediščino v svojem kraju in jo predstavijo v obliki seminarske naloge seznanijo se z enim primerom nesnovne kulturne dediščine v svojem kraju
Dodatna dejavnost učencev povezana z obravnavano temo v okviru učnih ur obravnavanega sklopa	
Predlog nadgradnje (pri interesnih dejavnosti, v dan dejavnosti ipd.)	

1. uvodni del

Zgodovina je tista, ki nas oblikuje. Naši predniki, vse kar se je dogajalo na območju današnje Slovenije, je zapisalo svojo zgodbo tudi v moje in tvoje gene. Nekaj zgodovine se prenese z ustnim izročilom od staršev, starih staršev, bližnjih sorodnikov, sosedov in prijateljev do nas. Del zgodovine je zapisan v knjigah ali uprizorjen v filmih – v obliki zgodb, pričevanj pa tudi zgodovinskih dejstev. Na zgodovino pa nas spominja in opominja tudi celotna kulturna dediščina, sploh če skrbimo, da se ohranja in pušča svoj pečat. Ali dovolj poznamo kulturno dediščino Slovenije? Kulturno dediščino pokrajine v kateri živimo? Naše občine? Našega kraja? Pa preverimo.

2. osrednji del

Učenci najprej spoznajo 17 primerov klasične slovenske arhitekture (*Priloga 2 – fotografije in kratki opisi posamezne fotografije*).

Ob posamezni fotografiji celoten razred, skupina ali posameznik išče odgovore na vprašanja:

- kaj je na fotografiji?
- kakšne so značilnosti te stavbe/prostora glede na časovno obdobje, v katerem je nastal(a)?
- kakšne so značilnosti te stavbe/prostora glede na geografsko lego?
- kako je zgradba/prostor vzdrževana in kaj bi predlagali pri morebitni obnovi?

V nadaljevanju učenci igrajo spletno igro Klasična slovenska arhitektura. Igra jim ob vsakem igranju ponudi pet naključnih obravnavanih stavb/prostorov. Učenec si stavbo/prostor ogleda kot bi bil na licu mesta (posnetki na google zemljevidih) in nato na zemljevidu Slovenije označi lokacijo stavbe/prostora. Po določeni lokaciji mu igra pokaže označeno in dejansko lokacijo ter oceni uspešnost.

NAVODILA ZA SPLETNO IGRO

Obiščemo spletno stran <https://www.geoguessr.com>

Deljenje kvizov z uporabniki

Kliknemo na 'Classic Maps', v levem spodnjem kotu 'More Maps', pod My maps izberemo 'KLASIČNA SLOVENSKA ARHITEKTURA' in kliknemo 'CHALLENGE A FRIEND', kopiramo povezavo in jo delimo z drugimi: <https://www.geoguessr.com/challenge/x1Pg0VYdwmiPy7HX>

Igranje kvizov

Uporabnik klikne na povezavo, vpiše svoj vzdevek/ime in klikne na gumb 'PLAY AS GUEST'.

Učenci lahko kviz igrajo večkrat, saj igra vsakič vrne 5 naključnih vnesenih lokacij klasične slovenske arhitekture.

Druge možnosti izvedbe:

- priloga 2 se lahko uporabi kot igra spomina – učenci iščejo par slika-opis
- po lastni presoji lahko učitelj kakšnega od spomenikov tudi izpusti ali zamenja z drugim spomenikom državnega pomena
- spletna igra se lahko igra večkrat, saj bo učenec vedno dobil pet naključnih stavb/prostorov

3. zaključni del

Skupaj z učenci preverimo pridobljeno znanje. Ob posamezni fotografiji klasične slovenske arhitekture se pogovorimo:

1. kaj je na fotografiji in kaj so glavne značilnosti tega objekta ali prostora,
2. umestimo izbrano fotografijo na zemljevid Slovenije in opredelimo glavne značilnosti stavb v tem

geografskem prostoru.

Viri:

- Register kulturne dediščine, RS Ministrstvo za kulturo: https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/?showLayers=MK_RNSD_6953 (pridobljeno: 27. 12. 2023)

- Naravnogeografska delitev Slovenije: <https://prezi.com/p/xzn5qvoatsvi/naravnogeografska-delitev-slovenije/> (pridobljeno: 27. 12. 2023)
- Geografija 9, e-učbenik: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2860/pokrajine-SLO.png> (pridobljeno: 27. 12. 2023)
- Fotografije: ZVKDS RC - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Restavratorski center, različni avtorji: Mateja Kavčič, Nataša Kolenc, Minka Osojnik, Irena Potočnik
- Fotografije: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE MB, različni avtorji: Miran Kambič, Janez Novak, Matevž Paternoster, Srečko Štajnbaher
- Zgodovinska mesta Slovenije (spletna stran in spletne objave na družabnih omrežjih)
- Grad Snežnik: <https://www.nms.si/si/razstave/na-drugih-lokacijah/675-Grad-Sneznik#zgodovina> (pridobljeno 15. 3. 2024)
- Tromostovje: <https://www.visitljubljana.com/sl/poi/tromostovje/> (pridobljeno: 15. 3. 2024)
- Tromostovje: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Tromostovje> (pridobljeno: 15. 3. 2024)
- Pocarjeva domačija – etnografski muzej: <http://www.mojstrana.com/sl/kulturne-znamenitosti/radovna/pocarjeva-domacija--etnografski-muzej/> (pridobljeno: 16. 3. 2024)
- Partizanska bolnica Franja: <https://www.muzej-idrija-cerkno.si/lokacija/partizanska-bolnica-franja/> (pridobljeno: 21. 3. 2024)
- Dvorec Dornava: <https://gradovislovenije.si/project/dornava/> (pridobljeno 24. 3. 2024)
- Hidroelektrarna Fala: <http://tdselnica.si/hidroelektrarna-fala/> (pridobljeno 21. 3. 2024)
- Hidroelektrarna Fala: https://sl.wikipedia.org/wiki/Hidroelektrarna_Fala (pridobljeno 21. 3. 2024)
- Galerija Božidar Jakac: <https://gradoviposavja.si/kostanjevica.html> (pridobljeno 24. 3. 2024)
- Muzej na prostem Rogatec: <https://www.rogatec.si/muzej-na-prostem-rogatec/> (pridobljeno 24. 3. 2024)
- Cerkev sv. Ruperta – Šentrupert na Dolenjskem: <https://www.sentrupert.si/objava/92260> (pridobljeno 2. 4. 2024)
- Edinstven Ferrarijev vrt: <https://www.visitstanjel.si/zakaj-v-stanjel/edinstven-ferrarijev-vrt> (pridobljeno 8. 3. 2024)
- Rotovž: <https://www.visitnovomesto.si/home/document/docid/5992?back=/kaj-poceti/znamenitosti/staro-mestno-jedro> (pridobljeno 8. 3. 2024)
- Cerkev sv. Mihaela: <http://www.zupnijabarje.si/plecnikova-cerkev-sv-mihaela.html> (pridobljeno 21. 3. 2024)
- Prešernova rojstna hiša v Vrbi: <https://visitzirovnica.si/presernova-rojstna-hisa-v-vrbi/> (pridobljeno: 24. 3. 2024)